

ความสัมพันธ์ระหว่างตัวก่อความเครียดในงาน เรื่องรบกวนในชีวิตประจำวัน
และความเครียด โดยมีรูปแบบพฤติกรรมแบบเอ ความเชื่อในแหล่งการควบคุม
และความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเป็นตัวแปรกำกับ

นางสาวณัชชา กองจินดา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2546

ISBN 974-17-3570-7

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 2123291x

14 ต.ค. 2550

RELATIONSHIPS AMONG WORK STRESSORS, HASSLES, AND STRESS:
THE MODERATING EFFECTS OF TYPE A BEHAVIOR PATTERN, LOCUS OF CONTROL,
AND SELF-EFFICACY

Miss Naritchaya Kongjinda

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Industrial and Organizational Psychology

Faculty of Psychology

Chulalongkorn University

Academic Year 2003

ISBN 974-17-3570-7

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างตัวก่อความเครียดในงาน เรื่องรบกวนในชีวิตประจำวัน
และความเครียด โดยมีรูปแบบพฤติกรรมแบบเอ ความเชื่อในแหล่งการควบคุม
และความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเป็นตัวแปรกำกับ

โดย นางสาวนฤชยา กองจินดา

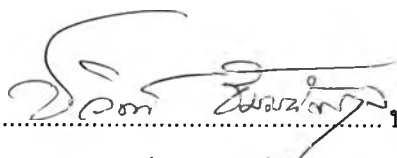
สาขาวิชา จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ

อาจารย์ที่ปรึกษา ศาสตราจารย์ ดร. ชัยพร วิชาวุธ

คณะจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิต

..... รักษาราชการแทนคณบดีคณะจิตวิทยา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ชวินท์ ชัมมนันท์กุล)

..... ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(ศาสตราจารย์ ดร. ชัยพร วิชาวุธ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต)

นฤชยา กองจินดา: ความสัมพันธ์ระหว่างตัวก่อความเครียดในงาน เรื่องรบกวนในชีวิตประจำวัน และความเครียด โดยมีรูปแบบพฤติกรรมแบบเอ ความเชื่อในแหล่งการควบคุม และความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเป็นตัวแปรกำกับ. (RELATIONSHIPS AMONG WORK STRESSORS, HASSLES, AND STRESS: THE MODERATING EFFECTS OF TYPE A BEHAVIOR PATTERN, LOCUS OF CONTROL, AND SELF-EFFICACY)

อ.ที่ปรึกษา: ศาสตราจารย์ ดร.ชัยพร วิชาวุธ, 82 หน้า. ISBN 974-17-3570-7

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวก่อความเครียดในงานกับความเครียด และเรื่องรบกวนในชีวิตประจำวันกับความเครียด โดยมีรูปแบบพฤติกรรมแบบเอ ความเชื่อในแหล่งการควบคุม และความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเป็นตัวแปรกำกับ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ มาตรฐานวัดตัวก่อความเครียดในงาน มาตรฐานวัดเรื่องรบกวนในชีวิตประจำวัน มาตรฐานวัดความเครียด มาตรฐานวัดรูปแบบพฤติกรรมแบบเอ มาตรฐานวัดความเชื่อในแหล่งการควบคุม และมาตรฐานวัดความเชื่อมั่นในความสามารถของตน กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้แก่ พนักงานธนาคารพาณิชย์ 2 แห่ง จำนวน 184 คน

ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบพฤติกรรมแบบเอ ความเชื่อในแหล่งการควบคุม และความเชื่อมั่นในความสามารถของตนไม่เป็นตัวแปรกำกับทั้งในความสัมพันธ์ระหว่างตัวก่อความเครียดในงานกับความเครียด และเรื่องรบกวนในชีวิตประจำวันกับความเครียด โดยตัวแปรทุกตัวทำหน้าที่เป็นตัวแปรอิสระทำนายความเครียด ตัวก่อความเครียดในงาน รูปแบบพฤติกรรมแบบเอ ความเชื่อในแหล่งการควบคุม และความเชื่อมั่นในความสามารถของตน สามารถร่วมกันทำนายการผันแปรของความเครียดได้ร้อยละ 30 ในขณะที่เรื่องรบกวนในชีวิตประจำวัน รูปแบบพฤติกรรมแบบเอ ความเชื่อในแหล่งการควบคุม และความเชื่อมั่นในความสามารถของตน สามารถร่วมกันทำนายการผันแปรของความเครียดได้ร้อยละ 38

สาขาวิชา...จิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การ...ลายมือชื่อนิสิต.....*นฤชยา กองจินดา*
ปีการศึกษา.....2546.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....*สม วิชาวุธ*

##4478122338 : MAJOR INDUSTRIAL AND ORGANIZATIONAL PSYCHOLOGY

KEY WORDS : WORK STRESSORS/ HASSLES/ STRESS/ TYPE A BEHAVIOR PATTERN/
LOCUS OF CONTROL/ SELF-EFFICACY/ MODERATOR.

NARITCHAYA KONGJINDA: RELATIONSHIPS AMONG WORK STRESSORS,
HASSLES, AND STRESS: THE MODERATING EFFECTS OF TYPE A BEHAVIOR
PATTERN, LOCUS OF CONTROL, AND SELF-EFFICACY.

THESIS ADVISOR: PROF.CHAIYAPORN WICHAWUT, Ph.D., 82 pp. ISBN 974-17-3570-7

The purposes of this research were to study the relationships between work stressors and stress, and between hassles and stress with the moderating effects of type A behavior pattern, locus of control, and self-efficacy. The instruments were Work Stressor Scale, Hassle scale, DASS-Stress Scale, TABP Component Measures, I-E Scale, and Self-Efficacy Scale. The subjects were 184 employees in two commercial banks.

It was found that Type A behavior pattern, locus of control, and self-efficacy did not significantly moderate the relationships between work stressors and stress, and between hassles and stress. All variables functioned as independent variables predicting stress. Work stressors, type A behavior pattern, locus of control, and self-efficacy explained 30% of the variance in stress, while hassles, type A behavior pattern, locus of control, and self-efficacy explained 38% of the variance in stress.

Field of study.....Industrial and Organizational Psychology

Student's signature.....*Naritchaya Kongjinda*

Academic year.....2003

Advisor's signature.....*C. Wichawut*

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจากศาสตราจารย์ ดร.ชัยพร วิชชาวุฒ ที่กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ พร้อมทั้งให้คำแนะนำและข้อคิดต่าง ๆ ในทุกขั้นตอนของการทำงาน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวินท์ รัชมณีนันท์กุล ประธานกรรมการ และรองศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ เขี่ยมสุภาภิต กรรมการสอบสอบวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาสละเวลาและให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ระหว่างการสอบวิทยานิพนธ์

ขอขอบคุณ คุณลือชัย พันธุ์กิจเจริญ ผู้จัดการบริหารพนักงานสัมพันธ์ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ที่ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีมาโดยตลอด และช่วยให้การดำเนินการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นไปโดยราบรื่น และขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ฝ่ายทรัพยากรบุคคล ฝ่ายสนับสนุนธุรกิจ และฝ่ายวิจัยและการตลาด ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ที่ให้ความร่วมมืออย่างเต็มใจ

ขอขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่ที่ให้การสนับสนุนด้านการเรียนแก่ผู้วิจัยตลอดมา ขอขอบคุณเพื่อนจิตวิทยาอุตสาหกรรมและองค์การทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือให้การวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี และขอขอบคุณกำลังใจจากผู้ที่ไม่ได้กล่าวถึงในที่นี้

ขอขอบคุณ

นฤชยา กองจินดา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภาษาไทย	ง
บทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญตาราง	ณ
สารบัญภาพ	ม

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิดและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	3
วัตถุประสงค์การวิจัย	24
กรอบความคิดในการวิจัย	24
สมมติฐานการวิจัย.....	25
ขอบเขตการวิจัย.....	26
คำจำกัดความ.....	26
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	29
2. วิธีการดำเนินการวิจัย.....	30
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	30
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	30
การสร้างเครื่องมือและประสิทธิภาพของเครื่องมือ.....	31
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	44
3. ผลการวิจัย.....	45
4. อภิปรายผลการวิจัย.....	57
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	63
รายการอ้างอิง.....	66

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ภาคผนวก.....	71
ภาคผนวก ก.....	72
ภาคผนวก ข.....	73
ภาคผนวก ค.....	74
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	82

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	การตอบสนองต่อความเครียดจากการทำงาน.....	11
2	ผลของความเครียดอื่นเนื่องมาจากการตอบสนองต่อความเครียด	14
3	ผลการวิเคราะห์รายชื่อของมาตรวัดตัวก่อความเครียดในงาน โดยการวิเคราะห์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่น ๆ ในมาตร	32
4	ผลการวิเคราะห์รายชื่อของมาตรวัดเรื่องรบกวนในชีวิตประจำวัน โดยการวิเคราะห์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่น ๆ.....	35
5	ผลการวิเคราะห์รายชื่อของมาตรวัดความเครียด โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ระหว่างข้อแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่น ๆ ในมาตร.....	37
6	ผลการวิเคราะห์รายชื่อของมาตรวัดรูปแบบพฤติกรรมแบบเอ โดยการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ระหว่างข้อแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่น ๆ ในมาตร.....	39
7	ความเที่ยงของมาตรวัดความเชื่อในแหล่งการควบคุม โดยการหาค่าความสอดคล้อง ภายในด้วยวิธีการของคูเดอร์-ริชาร์ดสัน สูตรที่ 20 (KR-20)	41
8	ผลการวิเคราะห์รายชื่อของมาตรวัดความเชื่อในความสามารถของตนโดยการวิเคราะห์ สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างข้อแต่ละข้อกับคะแนนรวมของข้ออื่น ๆ	43
9	ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสหสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษา.....	46
10	การวิเคราะห์ถดถอยอย่างง่ายทำนายความเครียด	48
11	การวิเคราะห์ถดถอยพหุเชิงชั้นทำนายความเครียด จากตัวก่อความเครียดในงาน โดยมีรูปแบบพฤติกรรมแบบเอ เป็นตัวแปรกำกับ	51
12	การวิเคราะห์ถดถอยพหุเชิงชั้นทำนายความเครียด จากตัวก่อความเครียดในงาน โดยมีความเชื่อในแหล่งการควบคุมเป็นตัวแปรกำกับ	52
13	การวิเคราะห์ถดถอยพหุเชิงชั้นทำนายความเครียด จากตัวก่อความเครียดในงาน โดยมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเป็นตัวแปรกำกับ	53

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
14	การวิเคราะห์ถดถอยพหุเชิงชั้นทำนายความเครียด จากเรื่องรบกวนในชีวิตประจำวัน โดยมีรูปแบบพฤติกรรมแบบเอ เป็นตัวแปรกำกับ	54
15	การวิเคราะห์ถดถอยพหุเชิงชั้นทำนายความเครียด จากเรื่องรบกวนในชีวิตประจำวัน โดยมีความเชื่อในแหล่งการควบคุมเป็นตัวแปรกำกับ	55
16	การวิเคราะห์ถดถอยพหุเชิงชั้นทำนายความเครียด จากเรื่องรบกวนในชีวิตประจำวัน โดยมีความเชื่อมั่นในความสามารถของตนเป็นตัวแปรกำกับ	56
17	การวิเคราะห์ถดถอยพหุเพื่อทำนายความเครียด	58
18	การวิเคราะห์ถดถอยพหุเพื่อทำนายความเครียด	61